

Seteleie, vending.

Endring siden forrige versjon

Faglige endringer i tråd med Guidelinemøtet 2024

Hensikt

Sikre at leger og jordmødre er kjent med rutiner for ytre vending av seteleie.

Målgruppe

Leger og jordmødre på Kvinneklinikken.

Fremgangsmåte

Definisjon ytre vending

En prosedyre hvor barnets leie ved utvendige håndgrep korrigeres til hodeleie

Indikasjoner:

- Hvis kvinnen ikke oppfyller kravene til vaginal setefødsel kan ytre vending forsøkes ved $\geq 36 + 0$ uker.
- Hvis kvinnen ikke ønsker å føde vaginalt i seteleie, eller foretrekker hodefødsel framfor setefødsel.

Kontraindikasjoner:

- Placenta praevia.
- Flerlingsvangerskap.
- Vannavgang.
- Alvorlig veksthemning.
- Oligohydramnion.
- Alvorlig preeklampsi.
- Rh-immunisering.
- Annen maternell eller føtal sykdom hvor det er indikasjon for forløsning med keisersnitt.
- Ved lav forveggsplacenta er vending relativt kontraindisert.

Faktorer som øker sannsynligheten for vellykket vendingsforsøk:

- Setet bevegelig over bekkeninngangen.
- Fleksjon i fosterets nakke.
- Adekvat fostervannsmengde er absolutt forutsetning.
- Ikke navlesnor rundt barnets hals.
- Multipara.
- Estimert fostervekt > 2500 g.
- Ikke forveggsplacenta.

Arbeidsprosess

- Kvinnen informeres og bidrar i beslutningen om prosedyren skal utføres.
- Kvinnen møter uten å ha spist siste 6 timer. (De fleste rekker en tidlig frokost avhengig av tidspunkt for time til vending).
- Kvinnens rhesus-status bør være kjent.
- Diagnosen seteleie verifiseres og forutsetning for vending vurderes ved ultralyd.
- CTG-registrering minimum 20 min. Det bør foreligge normal CTG før vendingsforsøket.
- Det anbefales å gi tokolyse før vendingsforsøket: Atosiban (Tractocile®), intravenøs bolusinjeksjon 0,9 ml (6,75 mg/0,9 ml), settes over 1 minutt.
- Vendingsforsøket utføres på egnet undersøkelsesbenk, eventuelt med hevet fotende.
- Det kan brukes regionalanestesi under vendingsforsøket.

- Fosterpolene identifiseres og en hånd løfter foster setet opp fra bekkeninngangen og opp mot costalbuen mens den andre hånden holdes rundt fosterhodet og leder det ned mot bekkeninngangen. Det forsøkes å vende fosteret forlengs først til tverleie og deretter til lengdeleie ved samtidig mobilisering av setet og hodet. Ved mislykket forsøk kan det forsøkes å vende fosteret bakover.
- Langsom vending med kontroll av hjerteraktiviteten underveis med UL evt Doppler.
- Vendingsforsøket avbrytes ved
  - Bradykardi hos foster.
  - Uterus blir hyperten.
  - Kvinnen får smerter eller vaginal blødning, eller etter kvinnens ønske
  - Etter tre mislykkede forsøk
  - Etter legens vurdering
- Ved mislykket vendingsforsøk avtales forløsningsmetode og videre oppfølging.
- Anti-D immunprofylakse til Rh negative kvinner med Rh-positivt foster eller foster med ukjent Rh-status.
- CTG-registrering i minimum 30 min etter vending/vendingsforsøk. Normal CTG bør foreligge før hjemreise.
- Kvinnen observeres på avdelingen i minimum 2 timer etter vending/vendingsforsøk. CTG før hjemreise etter legens vurdering.
- Kvinnen informeres om å ta kontakt med avdelingen ved redusert fosterbevegelse, smerter eller vaginal blødning.
- Gjentatt vendingsforsøk kan gjøres etter individuell vurdering. Ved ustabil leie vil fosteret ofte legge seg spontant i lengdeleie ved fødselstart.

Dokumentasjon på helsekort og i Partus.

Komplikasjoner ved vendingsforsøk

Kortvarig bradykardiepisode hos fosteret. Alvorlige utfall som abruptio placentae og fosterdød er rapportert til hhv 1/1200 og 1/5000 vendinger. Prosedyrerelatert akutt sectio forekommer i ca 0,3-0.5% etter vending. Føto-maternell blødning kan forekomme.

Referanser

Vedlegg

[V01](#)

[Informasjonsskriv vending av seteleie. \(A4.2/3.2.2-03\)](#)

Andre kilder/litteraturliste

1. [Setefødsel og ytre vending, Fødselshjelp \(NGF\), metodebok.no](#)

Slutt på Prosedyre